

Archetypen in het sociaal domein

Archetypen

Archetypen zijn inrichtingsmodellen van de gemeentelijke informatievoorziening. De indeling in archetypen wordt gebruikt om overeenkomsten tussen gemeenten beter zichtbaar te maken en de ondersteuning door KING, VNG en het Rijk beter vorm te geven.

De modellen bieden geen normatief kader. Voor gemeenten zijn de archetypen een kader voor het stellen van prioriteiten in de aanpassing en inrichting van hun informatievoorziening in het sociaal domein.

De verschillende archetypes uitgelicht

Transitie-proof.....	2
Totaal integraal.....	3
Geclusterd integraal	4
Integraal in tweede instantie	5
Geclusterd integraal elders	6

Meer informatie

- [Gemeentelijke Model Architectuur \(GEMMA\)](#)

Transitie-proof

De gemeente voldoet aan de transitie maar stelt het transformeren uit tot er meer duidelijkheid is over de kaders.

Wat

- de bestaande kolommen blijven naast elkaar bestaan
- de gemeente laat de ambitie van één gezin, één plan, één regisseur voorlopig los

Waarom

- geen financiële duidelijkheid
- onvoldoende kennis over nieuwe doelgroepen
- kaders nog niet duidelijk genoeg
- wijze keuze om even te wachten

Doel

- de gemeente blijft voorlopig (tijdelijke) ondersteuning bieden op het huidige kwaliteitsniveau
- de gemeente minimaliseert niet-financiële uitvoeringsrisico's

Prioriteiten voor dit Archetype

In dit type zijn in ieder geval de volgende zaken nodig:

- Een toegang tot alle gemeentelijke producten en / of diensten
- Een goed ingeregelde signaalfunctie
- Klantgegevens van burgers die (tijdelijk) ondersteuning ontvangen
- Financiële en verantwoordingsinformatie inclusief inkoop- en contractbeheer
- Beleidsinformatie, dit is informatie die niet direct noodzakelijk is voor de financiële afhandeling. Deze informatie heb je echter wel nodig om in de toekomst goed gefundeerde keuzes te kunnen maken

In dit type is het aanbieden van applicaties op het gebied van zelfredzaamheid vooralsnog geen prioriteit. Tevens wordt er (bewust) niet gewerkt vanuit het principe één huishouden, één plan, één regisseur. Daarmee heeft het proberen te definiëren van het huishoudperspectief ook geen prioriteit.

Totaal integraal

Burgers hebben één toegang tot het sociaal domein. Veel gemeenten die dit archetype ambiëren, migreren hier geleidelijk naartoe. Mogelijk migratiepad naar Totaal integraal is Geclusterd integraal.

Wat

- de gemeente kijkt totaal integraal vanaf het eerste contact als dit nodig is
- dit heeft een grote preventieve en vroegsignalerende werking
- de burger gaat eerder terug naar de 0e lijn (eigen kracht)
- de gemeente creëert één toegang tot het gehele sociaal domein (bijvoorbeeld met wijkteams, maar ook op centraal of ander niveau)

Waarom

- de gemeente wil met vroegtijdige signalering erger voorkomen
- elke burger en ieder huishouden is uniek en niet in te delen in een kolom

Doel

- de gemeente biedt de beste oplossing voor het gezin
- tegen de laagste maatschappelijke kosten
- naar een duurzaam sociaal stelsel

Prioriteiten voor dit archetype

- Uiteindelijk zijn alle onderdelen uit het PvE noodzakelijk. Er is echter duidelijk een prioritering aan te brengen.
- Leidend principe is hier het huishouden, dat zelf een overzicht heeft van de eigen situatie, bijvoorbeeld een eigen digitaal klant dossier.
- De gemeente heeft een goed zaakstelsel nodig om het uitgangspunt van 1 regisseur mogelijk te maken.
- Omdat het huishouden uitgangspunt is, is de financiële afhandeling waarschijnlijk complexer dan in een dienst- en productgerichte organisatie. Het is daarbij van belang dat de financiële stromen goed lopen en gemonitord worden. Daarnaast moet er informatie zijn om (waar nodig) beleidsaanpassingen te doen.

Geclusterd integraal

Geclusterd integraal betekent integraal werken in clusters.

Wat

- de gemeente biedt de beste oplossing voor het gezin
- tegen de laagste maatschappelijke kosten
- naar een duurzaam sociaal stelsel

Waarom

- de gemeente geeft burgers bijvoorbeeld toegang tot het cluster zorg en jeugdzorg, of toegang tot het cluster financiële- en inkomensondersteuning
- vele vormen van clustering zijn mogelijk

Doel

- de behoefte aan ondersteuning van het huishouden bevindt zich vooral binnen een bepaald cluster
- de werkwijze van de professional die ondersteuning biedt, is specifiek voor een bepaald cluster

Prioriteiten voor dit archetype

- Alle functies van het PvE zijn nodig.
- Leidend principe bij de prioritering is de integraliteit per cluster. Daarom is het noodzakelijk dat de toegang per cluster wordt ingeregeld.
- Per cluster is ook financiële- en stuurinformatie verantwoording nodig. Ook is informatie nodig om te bepalen of de gekozen manier van clustering nog steeds de juiste manier is.

De meest logische volgorde in de prioriteit is:

- inregelen van de financiële- en stuurinformatie
- inregelen van beleidsinformatie ten behoeve van clusterinformatie
- inregelen van toegang (incl. signalering, melding en registratie) en zaakgericht werken per cluster

Integraal in tweede instantie

De gemeente met dit archetype gaat pas integraal werken als daar aanleiding voor is, bij meervoudige vragen en multi-probleemsituaties.

Wat

- de gemeente biedt de beste oplossing voor het gezin
- tegen de laagste maatschappelijke kosten
- naar een duurzaam sociaal stelsel

Waarom

- de toegang is in eerste instantie ingeregeld in kolommen
- pas wanneer in de kolom blijkt dat er veel meer aan de hand is, stuurt de gemeente een huishouden door naar een integraal team
- het huishouden en/of de betrokken specialisten leveren zelf informatie over het huishouden aan

Doel

- de meeste huishoudens hebben tijdelijk ondersteuning nodig en hebben geen meervoudige of complexe vragen
- de gemeente kan door standaardisatie een efficiencyslag maken en op die manier financieel besparen

Prioriteiten voor dit archetype

- De eerste prioriteit is het afhandelen van de enkel- of eenvoudige zorgvraag in eerste instantie. De gemeente moet het werkproces goed faciliteren om dit efficiënt te doen.
- Regievoering is daarbij geen doel en hoeft hiervoor dus ook niet te worden ingeregeld.
- Het afhandelen van een complexere/integrale vraag in tweede instantie wordt voorlopig met niet helemaal ideale tijdelijke oplossingen gefaciliteerd. Uiteindelijk moeten ook deze zorgvragen goed vormgegeven worden, omdat het om een relatief groot deel van het beschikbare budget gaat voor een zeer klein deel van de doelgroep.

Geclusterd integraal elders

In dit archetype heeft de gemeente gekozen om gespecialiseerde partijen taken te laten uitvoeren in clusters.

Wat

- de gemeente biedt de beste oplossing voor het gezin
- tegen de laagste maatschappelijke kosten
- naar een duurzaam sociaal stelsel

Waarom

- geclusterde toegang, bijvoorbeeld één voor zorg, één voor jeugdzorg en één voor financiële- en inkomensondersteuning
- toegang is bij een andere partij ondergebracht: toegang voor zorg gaat via de zorgverzekeraar, jeugdzorg gaat via een regionale organisatie

Doel

- de behoefte aan ondersteuning van een huishouden bevindt zich vooral binnen een bepaald cluster
- de werkwijze van de professional die ondersteuning biedt, is specifiek voor een bepaald cluster
- de integraliteit is het grootst als de taak elders wordt ondergebracht waar het integraal behandeld kan gebeuren

Prioriteiten voor dit archetype

- Uiteindelijk zijn alle functies van het PvE nodig.
- Leidend principe bij de prioritering is de integraliteit per cluster. Daarom is het noodzakelijk dat de toegang per cluster wordt ingeregeld.
- Per cluster is ook financiële- en stuurinformatie verantwoording nodig. Ook is informatie nodig om te bepalen of de gekozen manier van clustering nog steeds de juiste manier is.

De meest logische volgorde in de prioriteit is:

- inregelen van de financiële- en stuurinformatie
- inregelen van beleidsinformatie voor clusterinformatie
- inregelen van toegang (incl. signalering, melding en registratie) en zaakgericht werken per cluster